

■ ■ ■ KATASZTER EGYKOR ÉS MA

200 évvel ezelőtt I. Ferenc császár birodalmának német és itáliai – vagyis az örökös – tartományaiban bevezette a földadót, és az annak pontos meghatározásához szükséges adatok megállapítása érdekében elrendelte az országok részletes felmérését. A magyar szabadságharc leverése után azonnal a magyar korona országaiban is bevezették a földadót, és ugyanúgy megkezdték az „új” terület felmérését is. A kiegyezést követően a földadó megmaradt a magyar adórendszerben, és a felmérési szervezet is betago-
lódott a magyar közigazgatásba.

A felmérési tevékenység eredményességét mutatja, hogy a kataszteri felmérés a 19. század végére állami földméréssé alakult át, és nemcsak a földadó megállapításához, de a polgári fejlődés további ágazataihoz (útépítés, folyórendezés stb.) is szükséges adatokat állította elő. A felmérési munkálatok szoros kapcsolatban álltak a tulajdonviszonyokat nyilvántartó telekkönyv intézményével, a számos kapcsolódási pont eredményeképpen a két tevékenység nagyon sok országban – Magyarországon 1972-től – egyesült is.

■ ■ ■ TARTALOM

- Hámos Dezső – Balassa Lóránt: A magyar földadó-kataszter történeti áttekintése 3
- Török Enikő: A „földképi”, azaz felmérési igazgató hatásköre az 1854. évi
előírások szerint 15
- Reisz T. Csaba: A katasztertörténeti prozopográfia forrásai.
Törzskönyvi lap, szolgálati és minősítési táblázat 29
- Csima Péter: Jászsági határdombok kutatása a kataszteri térképek segítségével 49
- Iván Gyula: Napjaink katasztere 58

CATASTRUM ■ Évnegyedes katasztertörténeti folyóirat ■ IV. évfolyam, 2. szám

A címlapon: Az *Egyenes adóknak* a földadóról szóló első kötete, amelyet Hámos Dezső és Balassa Lóránt szerkesztettek (Budapest, 1927).

Alapítva: 2013 ■ Megjelenés gyakorisága: negyedévente ■ Alapító: Magyar Nemzeti Levéltár (MNL)

■ Kiadó: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. (HOI) ■ Címe: 1223 Budapest Park u. 2. (info@agrarlapok.hu)

■ Felelős kiadó: Bárány Rita ügyvezető ■ Telefon: (06 1) 362-8100, honlap: www.agrarlapok.hu

Szerkesztőbizottság:

Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid, dr. Szinay Attila (Földművelésügyi Minisztérium), dr. Váczy Attila (Nemzeti Kataszter Program Nonprofit Kht.), Varga Felicián (Budapest Főváros Kormányhivatala, Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály).

Szerkesztőség:

Címe: 1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2–4. ■ E-mail: info@catastrum.hu ■ Honlap: www.catastrum.hu

 www.facebook.com/catastrum

Főszerkesztő: Reisz T. Csaba (MNL) ■ Felelős szerkesztő: dr. Török Enikő (MNL) ■ Szerkesztők: dr. Pásztai László (Országos Széchényi Könyvtár), Varga Felicián (BFKH FTFF) ■ Olvasószerkesztő: Reményi József Tamás.

■ Kézirat-előkészítés: Dávid Ildikó

A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg és nem küld vissza.

A nyomdai munkálatokat végezte: HunPress Nyomda – ADU-PRESS Kft. 1139 Budapest, Fáy u. 5.

Előfizetés: a kiadónál ■ Előfizetés egy évre 2800 Ft, számonként 750 Ft.

Támogató: Földművelésügyi Minisztérium, Nemzeti Kataszteri Program

ISSN 2064-5805